

10 ශ්‍රේණිය ගණිතය ප්‍රතිභා 14-1

01). ගැලපෙන ඒවා යා කරන්න

වාර්ෂික වරිපනම් බදු	කාර්තුචකට ගෙවිය යුතු වරිපනම් මුදල
i). රු. 3200.00	රු. 450.00
ii). රු. 12000.00	රු. 3750.00
iii). රු. 1800.00	රු. 716.00
iv). රු. 15000.00	රු. 800.00
v). රු. 5000.00	රු. 1250.00
vi). රු. 2864.00	රු. 1521.00
vii). රු. 6084.00	රු. 3000.00

02). හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරමින් උත්තර සොයන්න.

i). වාර්ෂික වරිපනම් රු. 9000 ක් ලෙස තක්සේරු කළ නිවසක් සඳහා පළාත්පාලන අයතනයකින් 8% ක වරිපනම් බද්දක් අයකරයි.

(a). වර්ෂයකට ගෙවිය යුතු බදු මුදල සොයන්න.

(b). කාර්තුචකට ගෙවිය යුතු මුදල සොයන්න.

(a). වාර්ෂික වරිපනම් = 9000.00

බදු ප්‍රතිශතය = 8%

වර්ෂයකට ගෙවිය යුතු වරිපනම් මුදල = $9000 \times \frac{8}{100} = \text{රු. } 720$

(b). කාර්තුචකට ගෙවිය යුතු මුදල = රු. $\frac{720}{4}$

= රු. 180.00

ii). 12% වරිපනම් බදු අයකළ නිසා කඩකාරයකට ගෙවූ වරිපනම් මුදල රු. 4320.00 කි. කඩ කාරයේ වාර්ෂික තක්සේරු වරිපනම් කීය ද?

වාර්ෂික තක්සේරු වරිපනම් x නම්

$$= x \times \frac{12}{100} = 4320.00$$

$$= \frac{12x}{100} = 4320.00$$

$$= \frac{12x \times \square}{100} = 4320 \times \square$$

$$= 12x = 4320 \times \square$$

$$= \frac{12x}{12} = \frac{4320 \times \square}{12}$$

$$= x = \square$$

iii). රු. 35000.00 ක් ලෙස තක්සේරු කළ ඉඩමක් සඳහා කාර්තුචකට රු. 875.00 ක වරිපනම් බද්දක් ගෙවිය යුතුය.

(a). වාර්ෂිකව ගෙවිය යුතු වරිපනම් බදු මුදල සොයන්න.

(b). අයකර ඇති වරිපනම් බදු ප්‍රතිශතය සොයන්න.

$$(a). \text{ වාර්ෂික වරිපනම් බදු මුදල} = \text{රු. } 875.00 \times \boxed{} \\ = \text{රු. } 3500.00$$

$$(b). \text{ වරිපනම් බදු ප්‍රතිශතය} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}} \times 100\% \quad \boxed{} \%$$

02. තීරු බදු

* භාණ්ඩයක් ආනයනයේදී හා අපනයනයේදී ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් අයකරන බද්ද තීරු බද්දයි. භාණ්ඩයේ වටිනාකමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස තීරු බදු අයකෙරේ.

ඔැළපෙන උත්තරය යටින් ඉරක් අඳින්න.

(i). ශීතකරණයක් ආනයනය කළේ රු. 30000.00 කට යි. ශ්‍රී ලංකා රේගුව ඒ සඳහා රු. 4500.00 ක තීරු බද්දක් අයකරන ලදී. එවිට ශීතකරණයේ වටිනාකම

(a). රු. 34500.00 (b). රු. 36500.00

ii). රු. 6000.00 ක තීරු බද්දක් ගෙවූ පසු විදුලි උපකරණක වටිනාකම රු. 46000.00 විය. තීරු බදු ගෙවීමට පෙර එහි වටිනාකම

(a). රු. 40000.00 (b). රු. 36000.00

(iii). තීරු බදු ගෙවීමට පෙර වටිනාකම රු. 15000.00	තීරු බදු ගෙවූ පසු වටිනාකම රු. 18500.00	ගෙවූ තීරු බදු මුදල (a). රු. 3500.00 (b). රු. 11500.00
(iv). තීරු බදු ගෙවීමට පෙර වටිනාකම රු. 10000.00	තීරු බදු ගෙවූ පසු වටිනාකම රු. 2500.00	ගෙවූ තීරු බදු මුදල (a). රු. 7500.00 (b). රු. 12500.00
(iv). තීරු බදු ගෙවීමට පෙර වටිනාකම රු. 15000.00	තීරු බදු ගෙවූ පසු වටිනාකම රු. 65000.00	ගෙවූ තීරු බදු මුදල (a). රු. 50000.00 (b). රු. 80000.00

03) i). රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් රු. 25000 කට ආනයනය කරයි. තීරු බද්ද ලෙස වටිනාකමින් 15% ක් ගෙවිය යුතුය. තීරු බදු ගෙවූ පසු රුපවාහිනී යන්ත්‍රයේ වටිනාකම කීය ද?

තීරු බදු ගෙවීමට පෙර වටිනාකම

තීරු බදු ගෙවූ පසු වටිනාකම

$$\begin{array}{rcl} 25000.00 & \rightarrow & x \\ 100 & \rightarrow & 115 \\ \hline \frac{25000}{100} & \rightarrow & \frac{x}{115} \\ \dots \dots \dots x & = & 25000 \times \dots \dots \dots \\ x & = & \frac{25000 \times \dots \dots \dots}{\dots \dots \dots} \\ x & = & 28750 \end{array}$$

තීරු බදු ගෙවූ පසු රුපවාහිනී යන්ත්‍රයේ වටිනාකම = රු. 28750.00

ii). ආනයනය කරන ලද මෝටර් රථයක් සඳහා 30% ක තීරු බද්දක් ගෙවීමට සිදුවිය. තීරු බදු සහිත රථයේ වටිනාකම රු. 1040000.00. බදු ගෙවීමට පෙර රථයේ වටිනාකම කීය ද?

තීරු බදු ගෙවීමට පෙර වටිනාකම

තීරු බදු ගෙවූ පසු වටිනාකම

$$\begin{array}{rcl} x & \rightarrow & 1040000.00 \\ 100 & \rightarrow & 130 \\ \hline \frac{x}{100} & \rightarrow & \frac{1040000}{130} \\ 130 \dots & \rightarrow & 1040000 \times 100 \\ \dots \dots \dots & = & \frac{1040000 \times \dots \dots \dots}{130} \\ \dots \dots \dots & = & \dots \dots \dots \end{array}$$

බදු ගෙවීමට පෙර රථයේ වටිනාකම = රු.